

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

ΠΛΑΤΩΝ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΝ
ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ

ΤΟΜΟΣ Β΄. - ΤΕΥΧΟΣ ΙΒ΄.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1880

Οὐκ ἔστι περὶ δέου ἂν θεοτίμου ἀνθρώπου
βουλευσάτω ἢ περὶ παιδείας καὶ αὐτοῦ καὶ
τῶν αὐτοῦ οικείων. (Πλάτ. Θεαγης.)

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Χ. Ν. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΣ

1880

γούσα νὰ προβῶμεν ἀμέσως εἰς τὸ μέτρον τοῦτο, ἐξ οὗ δυνάμεθα νὰ ἐλπίζωμεν ταχυτέραν τὴν βελτίωσιν τοῦ σχολείου.

Διὰ ταῦτα μάλιστα παρακαλῶ τὴν Βουλὴν νὰ θεωρήσῃ κατεπείγον τὸ παρὸν Νομοσχέδιον, καὶ νὰ προτάξῃ αὐτὸ παντὸς ἄλλου, ὅπως δυνηθῶμεν νὰ θέσωμεν αὐτὸ εἰς ἐνέργειαν, ἔχοντες ἕτοιμον καὶ τὸ ἀναγκαῖον πρὸς τοῦτο προσωπικόν.

Περὶ τῶν λοιπῶν ἀρθρῶν τοῦ Νομοσχεδίου, ὡς αὐτόδηλον τὸν ὑπαγορεύσαντα τὴν διάταξιν ἐκάστου σκοπὸν, παραλείπω νὰ προσθέσω τι, περιοριζόμενος νὰ σημειώσω, ὅτι πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ μέτρου τῆς ἐπιθεωρήσεως καὶ ἀσκήσεως τῶν διδασκάλων θὰ δαπανῶνται τὸ πολὺ 15 χιλ. δραχ. κατ' ἔτος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Φεβρουαρίου 1880.

ΣΧΕΔΙΟΝ ΝΟΜΟΥ

Περὶ ἐπιτοπίου ἐποπτείας καὶ ἐπιθεωρήσεως τῶν ἐν τῇ Βασιλείῳ δημοτικῶν σχολείων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Περὶ ἐπιτοπίου ἐποπτείας.

Ἄρθρον 1. Ἡ ἐπιτόπιος ἐποπτεία τῶν δημοτικῶν σχολείων ἐκάστου δήμου ἀσκεῖται ὑπὸ ἐπιτοπίου σχολειακῆς ἐπιτροπείας, συγκειμένης ἐν μὲν ταῖς πρωτεύουσαις τῶν νομῶν καὶ ἐπαρχιῶν ἐκ τῶν ἐξῆς πέντε τακτικῶν μελῶν :

1. Τοῦ προέδρου τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἢ τοῦ κατὰ νόμον ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ, ὄντος καὶ προέδρου τῆς ἐπιτροπείας.

2. Τοῦ Γυμνασιάρχου ἢ, ὅπου δὲν ὑπάρχει Γυμνάσιον, ἐκ τοῦ Σχολάρχου, ἢ τῶν κατὰ νόμον ἀναπληρωτῶν αὐτῶν, ἂν κωλύωνται.

3. Ἐκ τοῦ Εἰρηνοδίκου, εἰς οὗ τὴν δικαιοδοσίαν ὑπάγεται ὁ δῆμος.

4. Ἐκ τινος τῶν εὐπαιδευτοτέρων κληρικῶν.

5. Ἐκ τινος τῶν εὐὑποληπτοτέρων ἰατρῶν, ἢ δικηγόρων, μονίμως ἐγκατεστημένων ἐν τῷ δήμῳ, ἢ ἄλλου διακεκριμένου ἐπιστήμονος.

Ἐν δὲ ταῖς πρωτεύουσαις τῶν δήμων ἐκ τριῶν τακτικῶν μελῶν.

1. Ἐκ τοῦ προέδρου τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἢ τοῦ κατὰ νόμον ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ ὡς προέδρου τῆς ἐπιτροπείας.

2. Ἐξ ἐνὸς ἱερέως εὐπαιδευτοῦ, ἢ τοῦ Ἑλληνοδιδασκάλου, ὅπου δὲν ὑπάρχει εὐπαιδευτὸς ἱερεὺς.

3. Ἐκ τοῦ Εἰρηνοδίκου, ἢ ἂν μὴ ὑπάρχη Εἰρηνοδίκης ἐν τῷ δήμῳ, ἐξ ἐνὸς ἐπιστήμονος ἱατροῦ, ἢ ἐκ τοῦ ἀρχαιοτέρου τῶν ἐν τῷ δήμῳ Συμβολαιογράφων.

Τὸν πρόεδρον τῶν ἐπιτοπειῶν σχολειακῶν ἐπιτροπειῶν, ἀπόντα ἢ ἀρνούμενον νὰ συγκαλέσῃ τὴν ἐπιτροπείαν, ἀναπληροῖ ἐν μὲν ταῖς πρωτεύουσαις τῶν νομῶν ὁ Γυμνασιάρχης, ἢ ὁ ἀναπληρῶν αὐτὸν ἀπόντα καθηγητῆς, ἐν δὲ ταῖς πρωτεύουσαις τῶν Ἐπαρχιῶν, ἐν αἷς δὲν ὑπάρχει Γυμνάσιον καὶ ταῖς πρωτεύουσαις τῶν δήμων ὁ Σχολάρχης, καὶ ὅπου τοιοῦτος δὲν ὑπάρχει, ὁ Εἰρηνοδίκης, ὅπου δὲ δὲν ὑπάρχει Εἰρηνοδίκης ἢ Σχολάρχης, τὸ πρεσβύτερον τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπείας.

Ἄρθ. 2. Ἡ ἐπιτόπιος σχολειακὴ ἐπιτροπεία διορίζει ἐν ἐκάστῳ σχολείῳ κώμης, ἀπεχούσης περισσότερον τοῦ τετάρτου τῆς ὥρας τῆς πρωτεύουσας τοῦ δήμου, ἓν ἑκτακτον μέλος τῆς σχολειακῆς ἐπιτροπείας, εἰς ὃ ἀνατίθῃσι τὴν καθημερινὴν τοῦ σχολείου ἐποπτείαν.

Ὡς τοιοῦτοι προτιμῶνται οἱ πάρεδροι τῶν χωρίων, ἂν ᾖνε ἐγγράμματοι, ἢ ἱερεῖς, ἢ συμβολαιογράφοι, ἢ ἱατροὶ μονίμως ἐν τῇ κώμῃ οἰκοῦντες. Τὰ ἑκτακτα μέλη τῶν ἐπιτοπειῶν σχολειακῶν ἐπιτροπειῶν, καλούμενα ὑπὸ τοῦ προέδρου δύνανται νὰ συμμετέχωσι τῶν συνεδριάσεων τῆς ἐπιτροπείας, ἀλλ' ἔχουσι ψῆφον μόνον ἐπὶ τῶν ζητημάτων τῶν ἀφορῶντων εἰς τὸ σχολεῖον τῆς κώμης των.

Ἄρθ. 3. Τὰ τακτικὰ μέλη τῆς ἐπιτοπείου ἐποπτευτικῆς ἐπιτροπείας τῶν δημοτικῶν σχολείων ἐκάστου δήμου, ὅσα δὲν εἶναι αὐτοδικαίως μέλη αὐτῆς κατὰ τὸν παρόντα νόμον, διορίζονται ὑπὸ τοῦ Νομάρχου προτάσει τῶν ἀρμοδίων δημοτικῶν συμβουλίων, καὶ διαρκεῖ ἡ λειτουργία των μέχρι τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν νέων δημοτικῶν ἀρχῶν, ὅτε γίνεται νέα αὐτῶν ἐκλογή ὑπὸ τῶν νέων δημοτικῶν συμβουλίων. Ἀρνούμενα δὲ ἢ ἀμελοῦντα νὰ ἐκπληρώσωσι τὸ καθήκον των ἀπολύονται ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ προτάσει τοῦ Γενικοῦ ἢ τῶν Νομαρχιακῶν ἐπιθεωρητῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων, καὶ γίνεσται νέα ἐκλογή ἄλλων ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου δημοτικοῦ συμβουλίου.

Ἄρθ. 4. Ἐν ἀπαρτίᾳ λογίζεται ἡ σχολειακὴ ἐπιτροπεία τῶν μὲν πρωτεύουσῶν τῶν νομῶν καὶ ἐπαρχιῶν, ἂν συνέρχωνται τρία τακτικὰ μέλη, τῶν δὲ δήμων ἂν συνέρχωνται δύο.

Ἄρθ. 5. Ἡ ἐπιτόπιος ἐποπτευτικὴ τῶν σχολείων ἐπιτροπεία ἔχει τὰ ἑξῆς καθήκοντα :

1. Ἐπιτηρεῖ τοὺς διδασκάλους τοῦ δήμου ὡς πρὸς τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τὴν συμπεριφορὰν.

2. Ἐπισκέπτεται τὰ μὲν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τοῦ δήμου σχολεῖα ἐν ἀπαρτίᾳ τῶν μελῶν αὐτῆς, τὰ δὲ ἐν ταῖς κώμασι δι' ἐνὸς τῶν τακτικῶν μελῶν τῆς, ὑπὸ τῆς πλειονοψηφίας ἐκάστοτε ὀριζομένου καὶ πληρονομένου παρὰ τοῦ δήμου τὰ ὀδοιπορικὰ του ἔξοδα, ἅπαξ τοῦλάχιστον κατὰ διμηνίαν, καὶ συντάσσουσα ἀποστέλλει διὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς πρὸς τὸ ἐπὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως Ἰπουργεῖον πρακτικὸν, ἐν ᾧ θέλει ἀναγράφει τὴν περὶ ἐπιμελείας καὶ συμπεριφορᾶς τοῦ διδασκάλου, τῆς προόδου τῶν μαθητῶν, τῶν ἐλλείψεων τοῦ διδασκτρίου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ διδακτικῶν ἐργάνων καὶ σκευῶν γνώμην αὐτῆς, ὡς πρὸς τὰ σχολεῖα τῶν κωμῶν εἰσηγουμένου τοῦ ἐπισκεψαμένου αὐτὰ μέλους.

3. Μεριμνᾷ περὶ τῆς εἰς τὸ σχολεῖον πάντων τῶν παίδων τοῦ δήμου, τῶν ἐχόντων τὴν νόμιμον ἡλικίαν, τακτικῆς φοιτήσεως καταγγέλλουσα πρὸς τὸν ἀρμόδιον δημόσ. κατήγορον τοὺς μὴ ἀποστέλλοντας τὰ τέκνα των εἰς τὸ σχολεῖον πατέρας ἢ κηδεμόνας, ἵνα τιμωρῶνται κατὰ τὸν νόμον.

4. Ἀποστέλλει κατὰ Σεπτέμβριον ἐκάστου ἔτους πρὸς τὸ δημοτικὸν συμβούλιον ἔκθεσιν περιληπτικὴν περὶ τῶν σχολείων τοῦ δήμου, περὶ τῆς φοιτήσεως καὶ προόδου τῶν μαθητῶν, περὶ τῆς ἐπιμελείας τῶν διδασκάλων καὶ περὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ σχολείου ἐν γένει.

5. Γνωμοδοτεῖ περὶ ἐνοικιάσεως καταλλήλων διδασκηρίων. Οὐδεμία δὲ τοῦ λοιποῦ ἐνοικίασις διδασκηρίου ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ Δημάρχου, ἢ ἰσχύει, γενομένη ἄνευ προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτοπίου σχολειακῆς ἐπιτροπείας.

6. Γνωμοδοτεῖ, ἐκτάκτως προσκαλυμένη ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων ἐπιθεωρητοῦ, περὶ τῆς ἐπιμελείας καὶ συμπεριφορᾶς δημοδιδασκάλου, καταγγελλομένου ὡς ἀμελοῦς ἢ ἀκόσμως διάγοντος.

7. Εἰς τὸν Εἰρηνοδίκην, ὡς μέλος τῆς ἐπιτοπίου σχολειακῆς ἐπιτροπείας, δύναται ν' ἀναθέσῃ τὸ Ἰπουργεῖον τῆς Ἐκπαιδεύσεως ἀνάκρισιν κατὰ διδασκάλου καταγγεληθέντος ἐπὶ παραβάσει τῶν καθηκόντων του. Ὁ Εἰρηνοδίκης ὀφείλει αὐτοπροσώπως νὰ περατώσῃ τὴν ἐξέτασιν ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν καὶ ὑποβάλῃ ταύτην εἰς τὴν ἐπιτόπιον σχολειακὴν ἐπιτροπεῖαν ὡς εἰτηγητῆς νὰ προκαλέσῃ γνώμην τῆς ὀλομελείας περὶ τῆς ἐνοχῆς ἢ μὴ τοῦ διδασκάλου, ἣν ὑποβάλλει εἰς τὸ Ἰπουργεῖον μετὰ πάντων τῶν ἐγγράφων.

8. Ὁ Εἰρηνοδίκης πλὴν τῶν ὀδοιπορικῶν του, μετὰ τὴν ὑποβολὴν τῶν ἐγγράφων λαμβάνει καὶ εἰκοσάδραχμον ἀμοιβὴν, πληρονομένην δι' ἐντάλματος τοῦ Ἰπουργείου τῆς Παιδείας ἐκ τοῦ ἀρθρου τοῦ προϋπολογισμοῦ «ἔξοδα ἐπιθεωρήσεως σχολείων.»